

BLAHOSLAVENÍ TIŠÍ A HLADOVĚJÍCÍ

Prosazovat spravedlnost a právo je před Hospodinem výbornější než oběť.
(Příslaví 21:3)

- *Kdybys chtěl něco změnit – třeba ve svém městě – a dával bys dohromady tým lidí, koho bys vybral, co by měli tvoji následovníci splňovat?*

Přemýšleli jste někdy nad tím:

- *Proč nejvíc z Ježíšových učedníků pocházelo z řad rybářů?*

Mám za to, že to byli lidé zvyklí na tvrdé podmínky, které přinášela jejich práce. Také častěji při svém snažení **prožívali neúspěchy** spíše než úspěchy.

Byli to lidé, kteří, pokud chtěli uspět, museli ovládat **umění spolupráce**, zároveň museli **odhadnout podmínky** a přeci jít s určitou **dávkou víry**.

Ve svém národě patřili nejspíš k takovému **nejobvyklejšímu průměru** – žili z ruky do úst (respektive z lovu k odměně) a jen výjimečně se jim zadařilo tak, že si mohli polepšit. Krom toho byli i jakýmsi **průměrem** v tehdejší společnosti pokud jde o **vzdělanost** (měli spíše jen základní znalosti, pokud jde o Mojžíšův zákon).

Základem dnešního kázání jsou slova z Matoušova evangelia 5. kapitoly, verš 5 a 6:

5 Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

6 Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

Tichý člověk...

- *Jak si vlastně představujete člověka tichého? Jak byste ho charakterizovali?*

Na první dobrou většině lidí **naskočí člověk, co není moc vidět a slyšet** – tedy tichý ve smyslu co příliš nevyčnívá z davu, je spíše nenápadný, neupozorňuje na sebe.

Jenže „tichý“ v tom biblickém slova smyslu a podle obsahu původního slova je člověkem spíše **mírným, poddajným, něžným, ústupným**, nebo také **laskavým**. Patrně takhle rozuměli Ježíšovým slovům jeho posluchači.

Když jsem promýšlel dnešní verše, vybavilo se mi následující pozvání Ježíše, které nás málokdy napadne právě v souvislosti s blahoslavenstvím:

„Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.“ (Matouš 11:28-30)

Ježíš tady o sobě říká, že je **tichý a pokorného srdce**. Panečku, jen si představte, kdyby to řekl některý ze starších, nebo někdo z Rady církve. I když tam bychom to možná ještě vzali. Tak jinak, **vybavme si někoho, u něhož bychom měli vážné pochyby, že je tichým člověkem.**

- *Co byste si nejspíš o takovém člověku pomysleli?*

Když se podíváme na Ježíše a jeho vystupování během služby, pak tedy **rozhodně nebyl tichý ve smyslu, že by byl nenápadný, nevyčníval z davu,** nevyjadřoval se k ožehavým otázkám, které mu byly kladeny. Naopak, **tam, kde se objevil, bylo kolem něj vždycky docela velké haló.**

Ježíšova „tichost“ ve skutečnosti spočívá v poddajnosti nebeskému Otci. **Neprosazoval sebe a své zájmy,** nenaléhal na Boha o pomoc **při naplnění svých vizí a záměrů.** Nebeský Otec nebyl pro Ježíše jakousi pojistkou při jeho záměrech, pouhým „přídavkem“, který by stál na konci řady a k němuž by volal, když už to jinak nejde – tedy to, co je dnes obvyklé u mnohých lidí, kteří se hlásí k jakémukoli náboženskému vyznání. Naopak, stal se **nástrojem Boží vůle** vůči nám lidem i vůči celému stvoření. A pokud jde o soucit, něžnost, mírnost a laskavost, tak víme, že ji **projevoval vůči potřebným,** tedy těm, kteří byli v tehdejší světě bezbranní a vydáni na milost či nemilost svému okolí.

Na druhou stranu víme, že se umí ozvat, když je potřeba. **Ten, který o sobě říká, že je tichý a pokorného srdce s pěkným hlukem a rozruchem vypráská penězoměnce z chrámu a docela drsně mluví se spravedlivými tehdejší doby!**

Jaký tedy je ten Ježíšem popisovaný „tichý člověk“? No jestli dobře rozumím charakteristice, kterou jsme zmínili, a dám si i to ostatní hezky dohromady, pak je to **ten, kdo se vůči Bohu nedovolává svých práv a nároků, nýbrž spokojí se s Boží milostí a také dokáže lidi kolem sebe bezpodmínečně milovat.**

Nebo jinak řečeno: **netouží po tom, co nemá, nýbrž touží po tom, co má.** (Je vděčný za to, kde je a čím je, nemá důvod ke srovnávání a závisti.)

Nebo ještě jinak řečeno: i přes svou přirozenou povahu a možná i nestálost má ducha Kristova. Jak jsem na to přišel? Odvodil jsem to z toho druhého čteného textu – vždyť jediné jho, které netlačí a břemeno, které netíží, **je schopnost druhé milovat bez toho, že bych očekával, že moje láska bude opětována.** Skutečná láska totiž znamená vědomě se rozhodnout milovat navzdory všemu.

Tak se Ježíš zachoval vůči nám – **miloval nás a miluje, protože se pro to rozhodl.** A rozhodl se nás milovat dokonce s tím rizikem, že jeho lásku nebudeme opětovat.

Zde se na moment zastavím. Mám zkušenost, že mnozí lidé – nejen z církve – **mají vědomost o Ježíši, znají ho, dokonce v něho věří,** ale ve skutečnosti s ním **nemají osobní vztah.** Pravda je taková, že **víra nutně neobsahuje vztah.** Na druhou stranu platí, že **láska obsahuje víru (důvěru).**

Úplně nejjednodušeji bych tichého člověka popsal jako toho, **kdo je milý Bohu i lidem.**

Jak je to s tím **dědictvím, které je nachystáno pro tiché lidi?** Tehdejší posluchači, Židé, povětšinou znali starozákonních zaslíbení, nejspíš měli na mysli **dědictví v podobě země Izraelské,** tedy země Zaslíbené (původně země Kanaán). Jenže ono to může též znamenat celý obydlený svět. Přiznám se, že je pro mě toto dědictví trochu záhadou a spíš mě napadají otázky – *Není to právě ta část země, kde žiji a mám za ní zodpovědnost – být v ní solí a světlem, pečovat o to, co je mi svěřeno? Anebo je to pohled do událostí budoucích?* Možná, že když budu věrný v tom, co mám teď, bude mi svěřeno po návratu Krále mnohem více, jak nám popisuje podobenství o svěřených hřivnách. *A není nakonec tou zemí Zaslíbenou ve skutečnosti odpočinutí v přítomnosti Boží?* Poctivě přiznávám, že v tuto chvíli doopravdy nevím.

Pojďme se podívat na to, co snad ještě alespoň občas všichni známe: hlad a žízeň.

- ***Je něco, podle Vás, dobrého na tom, když hladovíte nebo žízníte? Co takové hladovění nebo žíznění o nás vypovídá?***

Nejspíš, že máme nějaký momentální deficit, že se nám nedostává něčeho základního, co je zapotřebí k životu.

Ježíš spojuje náš hlad a žízeň se spravedlností. Myslím, že jenom podtrhuje to, co všichni tak nějak v sobě máme – všichni jsme nakonec ochotni snášet fyzické nepohodlí či nedostatek spíše, než když vidíme nějakou zjevnou nespravedlnost.

- *Co to o člověku vypovídá, když o něm řekneme, že hladoví a žízní po spravedlnosti?*

Víme, že i když usilujeme o spravedlnost, tak naše lidská spravedlnost není nikdy dokonalá.

V naší době obvykle spojujeme spravedlnost s osobní satisfakcí – někdo podvedl druhého, měl by být náležitě potrestán a vyučen, případně zavřen.

Jenže spravedlnost, o které mluví Ježíš, je z jiného království: hlad a žízeň po spravedlnosti mají ti, kdo mají **vášeň pro poctivost, bezúhonnost** a také **spravedlnost ve společnosti** – spíše v přístupu a zacházení, než ve smyslu odplaty. Tito po spravedlnosti lačnící lidé hledají velice **praktickou svatost v církvi** a touží, aby se církev stala místem uzdravení, setkání s Bohem a proměny.

Když se podíváte ještě na další místa, kde se o spravedlnosti mluví, pak je často spojená s Boží milostí. A to nás posouvá ještě o kousek dál. Ten kdo hladoví a žízní po spravedlnosti je zároveň tím, kdo touží po Boží milosti, po přijetí a omilostnění proto, že si uvědomuje, že si sám se svou lidskou spravedlností nestačí.

A tak to skutečně je – lidská spravedlnost, zákon a právo, tě mohou nasytit pouze pro danou chvíli, zatímco Boží spravedlnost – tedy ospravedlnění milostí tě může nasytit navždy. **Ten, kdo si je vědom Božího ospravedlnění ve svém životě nepotřebuje pro sebe žádat lidskou spravedlnost.**

Ámen

Mám pro Vás **malý domácí úkol**. Nejprve si na kus papíru napište, po čem ve svém nitru doopravdy toužíte. Pak si udělejte čas, přečtěte si všechna Blahoslavenství a vraťte se ke svým zapsaným touhám.

- *Co myslíte, uvidíte to pořád stejně, nebo se váš pohled změní?*

Petr Plaňanský (KS Nymburk 16. 2. 2020)

Požehnání:

Zasnoubím si tě navěky, zasnoubím si tě spravedlností a právem, milosrdenstvím a slitováním, zasnoubím si tě věrností a poznáš Hospodina. (Ozeáš 2:21-22)